

nå er steget. Tilsvarende er der tale om en dårligere situation, hvis der ikke gøres et fund, idet det private danske selskab nu betaler en større andel af de forgæves afholdte efterforskningsudgifter.

Hvilken af de to situationer, der forud for iværksættelsen af en efterforskningsaktivitet må vurderes som mest fordelagtig for den private danske deltager, afhænger grundlæggende af 3 faktorer, nemlig udgifterne til efterforskningsprogrammet, sandsynligheden for at gøre fund og det økonomiske udbytte af et fund. De 2 sidstnævnte af disse faktorer kan naturligvis kun bestemmes med en særdeles høj grad af usikkerhed, og vurderingen beror derfor i sidste instans på den enkelte deltagers mere eller mindre subjektive skøn. Endvidere vil en øget privat dansk andel i konsortiet forudsætte, at det danske selskab har den fornødne finansielle styrke hertil. Ikke mindst i en udbygningssituation vil en andel på 10–15 pct. af de samlede investeringer kunne overstige det forsvarlige niveau for den pågældende private danske deltager, især hvis der er tale om en udbygning til havs.

I tabel 2 er vist 3 tilfælde, hvor reduktionen i DOPAS' andel i den formelle konsortieandel modsvares af en tilsvarende forøgelse af de udenlandske selskabers andele, mens den private danske deltagers andel fastholdes på 10 pct. Det fremgår af tabellen, at under i øvrigt uændrede forudsætninger vil den private danske deltagers andel af efterforskningsudgifterne falde, når de udenlandske selskabers andele stiger.

I udgangssituationen, tilfælde 1, hvor de udenlandske selskaber har 70 pct., mens DOPAS har 20 pct., betaler den private danske deltager 6,25 pct. af efterforskningsudgifterne. I det tilfælde, hvor den formelle konsortieandel for de udenlandske selskaber er på 80 pct., mens DOPAS' andel er på 10 pct., er de private danske deltagers betalingsandele faldet til 5,56 pct.

Den private danske deltagers andel i indvindingsfasen falder imidlertid også. Bæringen af den private danske deltager på 1. trin af glideskalaen falder fra 3,75 pct. i tilfælde 1, til 3,33 pct. i tilfælde 3.

Man ser altså her den modsatte tendens i forhold til, hvad der gjorde sig gældende i tabel 1. Under de anvendte forudsætninger vil en reduktion i DOPAS-andelen betyde

en øget privat bæring absolut set i de tilfælde, hvor reduktionen modsvares af en forøgelse af den private danske deltagers andel (tabel 1). Hvis derimod reduktion i DOPAS-andelen modsvares af en forøgelse i de udenlandske selskabers andel, vil bæringen af den private danske deltager falde absolut set (tabel 2). I begge tilfælde sker der, parallelt med stigningen/faldet i bæring, en stigning/et fald i den private danske deltagers andel i efterforskningsudgifter og dermed i den risiko, denne har påtaget sig. Hvilket af de her viste tilfælde, der forud for efterforskningens iværksættelse må vurderes som mest fordelagtig for den private danske deltager, kan som ovenfor nævnt ikke umiddelbart afgøres.

I de konsortieaftaler, der regulerer forhold omkring andelen af efterforskningsudgifter og andele i indvindingsfasen, er det langt fra sikkert, at de førnævnte forudsætninger om proportionalitet m.v. vil være gældende. Man kan således forestille sig, at de forskellige parter, alt efter vurderingen af de ovennævnte faktorer, kan have en interesse i at ændre de andele, der »matematisk« er fremkommet under anvendelse af bestemte forudsætninger. Fra de udenlandske selskabers side kan man således finde den samlede bæring for høj og kræve en reduktion af den private bæring. Fra den private danske deltagers side kan man finde risikoen ved den højere betalingsandel i efterforskningsfasen for stor og derfor søge at opnå en lavere andel mod til gengæld at acceptere en lavere andel i indvindingsfasen. Endelig kan man fra statens side finde bæringen af den private danske deltager for stor og kræve en del af denne bæring overført til DOPAS. Det endelige resultat fastlægges således forhandlingsmæssigt.

Som det fremgår af ovenstående, kan spørgsmålet om, hvilken betydning det vil kunne have for private danske selskabers deltagelse i konsortierne, at DOPAS' andel eventuelt sænkes til under 20 pct. i efterforskningsfasen, besvares med, at de formelle konsortieandele i efterforskningsfasen i sig selv er uden økonomisk betydning. De i økonomisk henseende relevante forhold fastlægges i konsortieaftalen og i den glideskala for DOPAS' andel, der opnås under koncessionsforhandlingerne. Under bestemte forudsætninger om proportionalitet m.v. vil bæringen af den private danske deltager stige hen-